

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrto leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrto leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 23. oktobra 1872.

O b s e g: Svarilo našim gospodarjem. — Opomin. — Stroj za izpraznovanje medu iz satovja. — Postava za Kranjsko deželo zastran rabe, napeljevanja in odvracanja voda. (Konec.) — K mojemu predlogu: v kakošnej zvezi naj bi bilo kmetijstvo z učiteljskimi izobraževališči. (Konec) — Nekaj iz Kočevskega okraja za prihodnji deželni zbor. (Kon.) — Poročili o Matičinih zborih. (Konec.) — Slovensko slovstvo. — Mnogovrstne novice. — Dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Svarilo našim gospodarjem.

Ker sta časnika „Laib. Zeitung“ in „Laib. Tagbl.“ slišala, da imamo, kakor po družih deželah, tudi na Kranjskem mnogo za gobčnico in parkeljnico bolne živine, hitela sta, vsak po svoje, priporočati zdravila, ktera so po njunih porokih gotova, prav „Universalmittel“, „durchaus probat“.

„Tagblattov“ poročevalec se ne imenuje, kdo da je, ki je priporočana zdravila skusil, „Laib. Ztg.“ pa je ta zdravila prepisala iz „Schles. landw. Zeitg.“ — oba časnika pa se strinjata v tem, da za prav lahko in nenavarno bolezen, kakor se letos povsod kažete gobčnica in parkeljnica, priporočata naj huje strupe, namreč „plavi vitriol“, „žgani galun“, „zeleni volk“ (grünspan), „klorovo apno“ in še družih ostrih zdravil.

Vsak zdravnik (pa tudi vsak gospodar, ki je le malo opazoval omenjene bolezni) dobro vé, da se začnete z vnetjem v žleznati koži gobca in v tako imenovanih živih delih nad parklji in pod parklji, in da to vnetje nekoliko dni traja, da ali zgine ali pa prestopi v ugnjide (Geschwüre), po katerih se bolezen iz gobca razširi doli do prebavil ali da se parkiji ločijo deloma ali popolnoma od živih delov.

Večidel se to zadnje ne zgodi, in kakor leta 1862., ko je ista bolezen bila zelo razširjena po naši deželi, tako je tudi letos ta bolezen lahka in nenevarna (gutartig).

Mrzla voda prve dni sama ali nekoliko okisana z jesihom in pri gobčnici oslajena s strdjo zadoštuje, kakor so „Novice“ priporočale že v 41. listu, poleg tega, da se živini daje mehka piča in da stoji na mehki in čedni stelji. Vse drugo je nepotrebno, in še brez tega homeopatija s svojimi ničicami ozdravi bolezen — to je, natora sama jo ozdravi.

Če pa prideš čez ubogo živino z gori imenovanimi razjedljivimi strupi, gorje jej!

Ti strupi se smejo rabiti le tedaj, kedar vnetje prestopi v gori imenovane nasledke, ki so potem vsa druga bolezen. „Laib. Zeitung“ in „Laib. Tagblatt“ pa ne delata nobenega razločka in kar na vse grlo priporočata strupe kot „universalmittel“ zoper to bolezen!

Dolžnost nam je tedaj, da naše gospodarje, če je morebiti kdo izmed njih bral nasvete omenjenih časnikov, prav živo svarimo, naj nikakor se ne dotaknejo onih strupenih reči, ktere utegnejo zdravila biti le v hudih nasledkih te bolezni, ki je izprva zgolj vnetje, ta-

krat pa je treba zdravnika zraven, ki na parkeljnici še pomaga z nožem.

Če pa morebiti gospoda vrednika „Laibacherice“ in „Tagblatta“ ne verjameta, da „blauer vitriol“, „grünspan“, „gebrannter alaun“ itd. niso škodljivi vnetemu gobcu in parkljam, naj drage volje skusita sama se nekoliko namazati s tem „universalmittel-nom“, in videla bosta, kako bosta cvilila, če tudi jim usta niso vneti kakor pri omenjeni bolezni.

Se enkrat tedaj, gospodarji! nikar ne skušajte, kar vam priporoča kdo, ki nobenega pojma nima v bolezni, ktero vam hoče zdraviti.

Od vredništev „Laib. Zeitg.“ in „Laib. Tagblatt“ pričakujemo, da razjasnita svoje priporočilo, da zapeljani gospodarji ne bodo škode trpeli.

Opomin.

Tisti kranjski gospodarji, ki so napovedali, da pošljejo kaj v razstavo mlekarstva, ktera bode letos decembra meseca na Dunaji, se vljudno opominjajo, da to, kar so namenili poslati, pošljejo do konca prihodnjega meseca novembra v pisarnico družbe kmetijske v Ljubljano.

Gospodje, ki želijo se na Dunaj podati k tej razstavi, naj se oglasijo za izkaznice.

Jos. Frid. Seunig,
referent za dotično razstavo.

Stroj za izpraznovanje medu iz satovja.

Kmalu potem, ko so „Novice“ priporočale Hruškovo mašino za izpraznovanje medu iz satovja, prinesel je goriški „Gosp. List“ sledeče priporočilo, ki ga tudi mi naznanjamo svojim bralcem. Tako-le se glasi:

Koliko napak pač ima navadno mečkanje satovja, da dobimo iz njega strd ali med! Umni čbelorejci so si omislili stroj, ki s pomočjo centrifugalne moči loči med iz satovja, pa se ne polomi. V resnici imajo nekteri večji in umni čbelorejci take stroje (mašine), ki stanejo blizu 25 gold.

Čeravno to ni prevelika cena, ker se stroj kmalu izplača z velikimi drugimi dobički, koje dobí čbelorejec, ko mu hitro zopet marljive čbele napolnujejo satovje s sladkim medom, ki bi sicer morale še izdelovati satovje, vendar bi stroj, ki delo sicer dobro, čeravno bolj počasi, izvrši, pa malo stane, se še bolj in splošno razširiti dal med proste in manjše čbelorejce.

Takega imamo na naši kmetijski šoli, ki je iz kositarja. Zgorej je štirivoglati obod, ki je spodej oži in